

Szivárvány

A DEBRECENI MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2005/3

„Szivárványívmet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

Mindhárman gyarapodhatunk

(Az Egyetemi és a Bolyai utcai templomról)

- 1942 – Kettős céllal felépült az Egyetemi templom, hogy fele részben egyetemi missziós, fele részben városi gyülekezeti célt szolgáljon.

- 1949 – Az Egyetemi templom a Nagyerdei Egyházközség tulajdonában, és eleinte az egyetemi misszióval közös használatban.

- 1952 – Csak a városi gyülekezeti misszió maradhatott meg még egy ideig az Egyetemi templomban.

- 1975 – Az Egyetemi templom adásvételi-, és csereszerződés nélkül állami kézre került. A Nagyerdei gyülekezetnek a Bolyai utcai új templomba kellett költöznie, mely épület csak 25%-a az Egyetemi templomnak.

- 1989 – A Nagyerdei Presbitérium kérte az egyházkormányzatot, hogy kezdeményezze az Egyetemi templom ügyének felülvizsgálatát.

- 1991 – Beadtuk a „volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvény” alapján igényünket egykori tulajdonunkra.

- 1993 – A Minisztérium előbb elismerte, majd elutasította igényünket.

- 1993-tól 1999-ig tartott az a hosszú peres eljárás, mely végül megállapította, hogy az ingatlan nem tartozik az 1991. évi XXXII. törvény hatálya alá. Közben közvetlen tárgyalásokat is kezdeményeztünk a Művelődési és Közoktatási Minisztériummal, melyeknek folytatására évekig nem volt lehetőség.

- 1995 – Elkezdődtek az egyetemistáknak tartott istentiszteletek a Bolyai utcai templomban.

- 1995 – Gyülekezetünk új karzat építésével igyekezett orvosolni helygondjait a Bolyai utcai templomban.

- 1998 – Gyülekezetünk a karzatépítés után három évvel újra felmerült helygondjait át-

menetileg a vasárnap délelőttönkénti két istentisztelet bevezetésével próbálta meg áthidalni.

- 2000 – Gyülekezetünk felkérte a Magyarországi Református Egyház Zsinatának elnökét, Dr. Bölskei Gusztáv püspököt, hogy az Egyetemi templom ügyét Presbitériumunk rendezési javaslata szerint képviselje a Kormány előtt.

- 2001 – Novemberben született parlamenti döntés alapján az Egyetemi templomot a polgári kormány visszaadta a Magyarországi Református Egyháznak.

- 2002 – Egyházunk Zsinata a Tiszántúli Egyházkerületet hatalmazta fel az Egyetemi templom tulajdonba vételére és minden kapcsolódó intézkedésre.

- 2003 – Március 25-én jegyezte be a Földhivatal a Tiszántúli Egyházkerület tulajdonjogát az Egyetemi templomra. A tényleges birtokba adásra az Egyetem és az Egyházkerület egyezsége szerint legkésőbb 2006. jún. 30-án kerülhet sor.

- 2004 – A Debreceni Egyetem közel 40 éves igénye teljesül az új Egyetemi Könyvtár folyamatban lévő építkezéseivel.

- 2004 – Tavasszal a Tiszántúli Egyházkerület és a Nagyerdei Egyházközség a két épület hasznosításáról kezdett tárgyalásai folyamán szóba került a csere, vagyis, hogy az Egyetemi templom Nagyerdei tulajdonba és használatba, a Bolyai utcai épületek pedig Egyházkerületi tulajdonba és használatba kerültek volna.

- 2004 – Az esztendő végén, egyéb lehetőségeinek megváltozása folytán az Egyházkerület azt az új javaslatot tette, hogy az Egyetemi templom Egyházkerületi tulajdonban és használatban maradjon, a Bolyai utcai pedig Nagyerdei tulajdonban, és csak vasárnap délelőttre kapna gyüleke-

zetünk helyet az Egyetemi templomban. Az új helyzetet és javaslatot tanulmányozva jutott presbitériumunk arra az álláspont-ra, hogy így már missziói szempontokból jobb gyülekezetünknek teljesen a Bolyai utcán maradni, ha az Egyetemi templomhoz fűződő, legalább 25%-nyi jogunkat az Egyházkerület kifizeti, és ebből a Bolyai utcán megvalósíthatjuk a feltétlenül szükséges és lehetséges bővítéseket a templomon és a gyülekezeti házon.

Ezt a megoldást az Egyházkerület elnöksége Dr. Bölcsei Gusztáv püspök és Dr. Virág Pál főgondnok a szóba jöhető lehetőségek között, mint szerintük legkedvezőbbet maguk javasolták presbiteri gyűlésünkön.

Presbitériumunk álláspontja az, hogy ha a szükséges bővítéseket Egyházkerületi pénzből megvalósíthatjuk, akkor készek vagyunk ezt az egyezséget megkötni.

Az 1942-ben megálmodott kettős cél, vagyis az egyetemi misszió, és a városrész gyülekezeti élete most már önálló tulajdonukban, a hetven éves elképzelésekhez képest bővebb lehetőségek között valósulhat meg.

Az Egyetem mintegy 40 éve meglévő könyvtár bővítési vágya, az új épülettel hamarosan szintén beteljesül.

Most egyszerre gyarapodhat mind a három érintett fél: az Egyetem, az Egyházkerület és a városrész Nagyerdei gyülekezete is.

Az Egyetemi templom visszaigénylésekor, 1991-ben megfogalmazott megoldási javaslatunk bővebb megvalósulásának a küszöbén vagyunk, hordozzuk imádságos szeretetünkben, hogy az emberi gonosz és jó szándékokat is felülíró Isten tetteinek tudjunk együtt örülni.

Püski Lajos lelkész

Továbbtanulással kapcsolatos döntés

Kutatásunk ma már nem áll egyedül azzal az eredménnyel, hogy a felekezeti középiskolások kiforrottabb felsőfokú továbbtanulási tervekkel rendelkeznek, és eredményesebben szerepelnek a felvételi vizsgákon, mint a nem felekezeti iskolák tanulói. 1999-es adatok szerint például a felekezeti középiskolások 86%-a tervezett felsőfokú továbbtanulást, míg az átlag középiskolásoknak csak a háromnegyede, ezen belül az egyházi iskolások kétharmada egyetemre pályázott, miközben a többi középiskolásnak csupán a 40%-a.

Emellett az utóbbi években több vizsgálat is igazolta, hogy a felekezeti iskolákban jelen levő hátrányosabb családi háttérű tanulók jobban szerepelnek a tanulmányi versenyeken és a felvételi vizsgákon, mint más hasonló háttérű diák. 2004-ben közzétett többéves felvételi statisztikai adatok azt mutatták, hogy az egyházi iskolák minden más fenntartó iskoláit messze megelőzve a legnagyobb ún. „hozzáadott értékkel” járultak hozzá ahhoz a „hozományhoz”, amit tanulók otthonról és előző iskolájukból hoztak. Olyan eredményekhez segítettek a fiatalokat, melyeket korábban csak az előnyös helyzetű tanulókat felszívó „versenyistálló” diákjai értek el. Az egyházi iskolák alacsonyabb iskolázottságú szülőktől származó gyerekei körében 20-25%-kal többen vállalkoztak felvételi vizsgára, mint a többi iskolában tanuló hasonló helyzetű diáktársak. Ebből arra következtetünk, hogy az egyházi iskola falain belül valamilyen rendkívüli ösztönző erő lép működésbe. Elemzésünk annak eredt nyomába, hogy mi lehet ez a titokzatos erőforrás. Már arra is érdemes odafigyelnünk, hogy a család vallásosság szempontjából

A közösség áldásai (4.)

folytatás az előző oldalról

mutakozó egysége, vallási közösségbe való beágyazottsága, valamint a szülők és a tanulók baráti körének vallásossága önmagában is igen pozitív hatást gyakorol a tanulmányi tervekre. A helyi egyházközösségekbe beágyazódott és a vallásos baráti körrel rendelkező szülők iskolai sűrűsége egyértelműen ösztönző hatással bír a jó teljesítményre, de a szülői háttér ezen jellemzői szerint igen jelentős az egyházi iskolák közötti eltérés is. A legérdekesebb azonban talán az, hogy a döntően vallásos barátokkal rendelkező gyerekek iskolai sűrűsége minden eddigénél erősebb hatással volt az adott iskola diákjainak tanulmányi eredményességre. Az iskolában gyakrabban előforduló vallásos baráti körrel rendelkező tanulók olyan „tőkét” jelentenek az iskolaközösségben, amelyből azok a tanulók is eredményesen meríthetnek, akik maguk híjával vannak ennek az erőforrásnak. Azelemzéstehátaztazeredményt hozta, hogy a felekezeti középiskolák nagy részében az egymással közösségi kapcsolatban levő, hasonló normákat követő fiatalok jelenléte a tanulók fejlődését segítő rejtett kincsé válik, amelynek az iskolai pályafutásra is döntő hatása van. A felekezeti iskolákban tapasztalható, és a kapcsolatokban gyökerező hatást külföldi kutatók is igazolták már, azonban a hazai szakirodalomban az itt bemutatott könyv írta le először.

Pedig a jelenség felismerésének önmagán túlmutató jelentősége van. Ezek az eredmények azt tanúsítják, hogy a felekezeti középiskolák nemcsak hogy egyházas adófizető polgárok gyerekei számára látnak el közfeladatot, hanem emellett tágabb közösséget is szolgálnak azzal, hogy hátrányosabb helyzetű, sokszor cseppet sem

vallásos közegből kikerülő fiatalok iskolai esélyegyenlőségét segítik elő a normabiztonságra épülő iskolaközösségben gyökerező társas erőforrások révén.

*Pusztai Gabriella
(Gyülekezeti tagunk kutatásának eredményei
könyv formában is megjelentek, Iskola és közösség
címen. Bp, Gondolat Kiadó, 2004).*

Felhők közt szivárvány

Vasárnap
után sűrűsödő sötétség.
Pénteken:
szétfutás, kétségbeesés-kétség.
Szombaton:
már nem sügött ígét senki.
Az eredmény:
lyukas hálóban semmi.
A hét:
- úgy tűnt - hétfejű sárkány.
Húsvét:
Ív a felhők közt, szivárvány.

Kovács Tibor

Világunk válsága és reménysége (3.)

REMÉNYSÉGÜNK A HIT

(A gyülekezeti hétvége harmadik előadásának az előadó által szerkesztett, rövidített változata)

Világunk környezeti és erőforrás válságának oka alapvetően szellemi. Ma a nagyszerű értelmű ember adottságait elsősorban arra használja, hogy a pilanatnak élve minél többet csikarjon ki magának másokból és a természetből. A bűnbe esett, szűklátókörűvé, önzővé vált ember valóban nem több a legértelmesebb állatnál.

A lélektan és az agykutatás szerint nem a valóságot látom, hanem annak a bennem előállítható képét. Az elme a világban történeteket nem egyszerűen, felvevőgépként rögzíti, hanem a már korábban ismertekkel, tapasztaltakkal összevetve értékeli, minősíti és tárolja azokat. Ennélfogva az egyén a világból csak azt veheti észre, azt látja meg, amit, vagy amihez hasonlót már ismer, ami a benne kialakult világszemléletnek megfelel.

Az egyén világszemléletének kialakulását a környezet által adott minták határozzák meg. A tudat magzatkori, kisgyermekkor és a rákövetkező, a felnőttkorig tartó fejlődési szakaszai meghatározóan fontosak. Az egyén világszemlélete kb. 25 éves korára szilárdul meg. A világszemlélettől függ, hogy minek tartja magát az ember a világban, milyennek látja a világot, mi lesz számára fontos, és mi az, ami kevésbé értékes.

Ha valami az eszünkbe ötlik, általában nem tudjuk, miért éppen az jutott eszünkbe. Nem láthatunk bele az elménkbe. A tudat működése nem követhető számunkra,

döntéseink valódi hátterét általában csak sejtethetjük, sőt nagyon sokszor érthetetlenül állunk önmagunkkal szemben. Azt mondhatjuk, hogy a döntéseinket az elménk tudattalan tartományai munkálják ki. A tudatos szint csak mint figyelő, szemlélő, felülvizsgáló, ellenőrző egy-ség működik.

Megvizsgálja, hogy a tudattalan által előterjesztett anyag megfelelőnek, ésszerűnek tűnik-e, jól van-e megfogalmazva, stb.

Az ember akkor nevezhető szabadnak, ha annyira tudatossá, öntudatossá válik, hogy személyként, felelőssége tudatában hozza meg döntéseit. Annál szabadabbak vagyunk, minél erősebb bennünk a tudatos szint ellenőrző és mérlegelő szerepe. Továbbá, ha nem is olyan könnyen, de befolyásolhatjuk a döntéseinket kidolgozó tudattalan agytevékenységet is. Ez utóbbi kialakításában elsősorban a szüleink és nevelőink voltak a meghatározóak. A felnőtté váló ember igazából abban szabad, hogy mit tesz az életfelfogásának középpontjában, azaz elfogadja-e a szülei, a közösség által ráhagyományozott világszemléletet. Ha választott, akkor döntéseit, cselekedeteit az fogja vezérelni.

A vallásos felfogás szerint a hit szabadabbá tesz. A hívő embert példaképek, erkölcsi rendszer vezérlik és ezek mélyen, agyi hálózatait megfelelően alakítva rögzülnek benne. A tudatos szinten is ezeknek megfelelően határoz. Ennek birtokában nem sodródik, hanem ezek alapján hozza meg döntéseit. A hit adta lelki erő olyan tényező, amely a vallásos ember életét felmérhetetlenül gazdaggá és értékessé teheti.

A bennem lévő bűn a rögződött rossz világszemlélet következménye, amellyel

Világunk válsága... (3.)

folytatás az előző oldalról

szemben az elmém tudatos része alig tehet valamit. Arról, hogy ez bennem így rögzült, nem én tehetek. A szüleim, a környezetem, az általuk nyújtott minták tettek ilyenné. De ők is csak azt adhatták tovább, amit a felmenőiktől kaptak. A bűn eredendő bűn, az első emberekig nyúlik vissza. Az eredendő bűn láncolatában csak láncszem vagyok. A felmenőimtől kaptam, és az utánam következőknek adom tovább.

A keresztyénség szerint az ember megszabadulhat az eredendő bűn terheitől. Bár bűnben született, de újjászülethet. Nem a saját erejéből. Az embert az Isten egyszülött fiába, Jézus Krisztusba vetett hit szüli újjá. Az újjászületés az egyén világszemléletének áthangolódását jelenti. Ennek során Jézus Krisztus, mint a romlatlan, tökéletes embernek a példája kerül a középpontba.

A megszentelődés egyik jele az, ha figyelmünk a természetre is kiterjed. Ekkor igyekezzünk teljesíteni Istennek azt a parancsát, hogy a földet ne csak műveljük, hanem őrizzük is. Azaz nem szabad a természeti értékeket minden módon gazdasági érdekeink alá rendelni. Talán a természet őrzésére vonatkozó isteni parancsot sértettük meg a legsúlyosabban az emberi történelem során. Szinte minden igénybe vehető természeti erőforrást kihasználtunk, növény- és állatfajokat pusztítottunk ki, vagy élehetlenül szűk területre szorítottuk őket, és ezért ki fognak pusztulni. Ezzel nemcsak a teremtet világot sebeztek meg, hanem egyúttal az emberiség létét is kockáztatjuk. Mindennek a jóvátétele, a menthetőt menteni és megőrizni talán legfontosabb feladatunk.

Dr. Végh László

Ifióra kezdetén

Drága Istenünk! Köszönjük Neked, hogy ezen a héten is vigyáztál ránk. Jó tudni azt, hogy nemcsak ide-oda sodor minket az áradat, dolgainkat nem a vakszerencse vezérli és a rossz dolgok sem céltalanul történnek velünk. Köszönjük Neked, hogy erőt adsz kötelességeink teljesítéséhez, ha ezt kérjük Tőled. Kérünk, nyisd meg szívünket és értelmünket, hogy tudjunk figyelni Rád és egymásra. Ámen.

Majeros Angéla

A föltámadott

Latrok között, a gyászos, csonka péntek,
Hasadt kárpitja a mogorva égnek,

Az ecet és epe, a szörnyű lándzsa
Már messze, régen elmaradt utána.

Kín és halál csak kusza, kurta álom,
És élni, élni jó e szép világon.

Mögötte áldott harminchárom éve,
Előtte: az öröm mély messzesége.

És negyven napra, hogy az égbe tartott,
Úgy hívták, vonták még a földi partok.

Oly idegenül tündökölt a menny még,
S oly szédtőnek tűnt a végtelenség.

Folyton lenézett, búcsút mondvá halkan,
És fájó szívvel szállt a szűz magasban.

S a ragyogó azúron át a lelke
a Genezáret kékségét kereste.

Juhász Gyula

Áldott húsvétot!

Közeledik a húsvét, a keresztyének legnagyobb ünnepe. Ez már Jézus idejében is ünnep volt, a zsidó nép az Egyiptomból való szabadulására emlékezett. Jézus is megünnepelte tanítványaival, ez volt az ún. „utolsó vacsora”. Páska-barányt fogyasztottak, kovásztalan kenyeret ettek és bort ittak. Ekkor Jézus azt mondta tanítványainak, hogy a kenyér, amit megtört, az ő teste, amit az emberekért odaad, és a bor az ő vére, amit kiontanak üldözői. Ezt

akkor a tanítványok nem értették, mert a saját kereszthaláláról beszélt, hogy önként adja magát áldozatul, az emberiség bűneiért váltságul. Ez meg is történt. Nagypénteken Jézust keresztre feszítették, és súlyos szenvedések közepette meghalt. Egy üres sziklasírba temették, elé egy nagy követ hengerítettek. Két nap múlva a sírt üresen találták. Jézus feltámadt, és meg is jelent a tanítványok és mások előtt is. Az emberek nem akartak hinni a szemüknek, mert ilyet még sose láttak: csoda történt. Így lépett a zsidó páska-ünnep helyébe a keresztyénségben Krisztus halálának és feltámadásának ünnepe, a húsvét.

A locsolkodás régi népi szokás. A természet megújulására utal, a tavasz közeledtének öröme. A lányok piros tojással viszonzozzák a locsolkodást. Ez is az új élet jelképe, ami megindul a hosszú tél után. Szívünkben, évszakoktól függetlenül, akkor indul új élet, ha elfogadjuk Jézus értünk hozott húsvéti áldozatát, és Őt szívünkbe hívva, megújulunk.

Feladat:

Keresd ki a Bibliából a Lukács evangéliuma 24. részét, és egészítsd ki az alábbi idézetet:

„A hét napján pedig kora elmentek a , és magukkal vitték az elkészített A követ a elől elhengerítve találták, és amikor , nem találták az testét. Amikor emiatt álltak, két férfi melljük ruhában. Majd amikor a földre szegezték , azok így szóltak hozzájuk: „Mit keresitek a között az élő? Nincs itt, hanem Emlékezzetek vissza, hogyan nektek, amikor még volt: az Emberfiának emberek kezébe kell adatnia, és és a harmadik napon”

Márta néni

„Amennyire részesültök a Krisztus szenvedésében, annyira örüljétek, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is ujjongva örülhessetek.”
(1Pét 4,13)

Hírek

- ♦ **Felnőttek keresztelese és konfirmációja** lesz március 20-án, virágvasárnap a fél 11-es istentiszteleten.
- ♦ **Családi istentisztelet** lesz március 20-án, vasárnap délután 3 órakor az önkormányzati iskolába járó hittanosoknak és szüleiknek.
- ♦ **Úrvacsorai előkészítő istentiszteletek** lesznek március 23-26 között, szerdaszombat este 6 órakor.
- ♦ **Nagypénteken passiós istentisztelet** délelőtt fél 11-kor lesz.
- ♦ **Húsvétvasárnap** délelőtt fél 9-kor és fél 11-kor úrvacsorás istentisztelet lesz, délután 5 órakor zenés áhítat.
- ♦ **Húsvéthétfőn** fél 11-kor lesz istentisztelet keresztelesekkel, és 5 órakor istentisztelet. Az ünnepen legátus is szolgál.
- ♦ **Gyülekezeti többgenerációs nagytáborunk** Sátoraljaújhelyen lesz július 11. hétfő reggeli indulással – július 17. vasárnap esti hazaérkezéssel. *Részletes információk* újságunk februári számában.

Imádkozzunk...

- ♦ hittanosainkért és hitoktatókért,
- ♦ felnőttként konfirmálókért,
- ♦ épületeink bővüléséért.

Áldott Húsvéti Ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak! *A Szerkesztőség*

Szivárvány –
a Debrecen-Nagygyerdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püski Lajos, lelkipásztor
Fejlesztő: Betűvető Bt. Tördelés: Bene Lászlóné
Nyomda: REXPO Kft. Készült 600 példányban
13. évfolyam 3. szám, megjelenik havonta
Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917

Zenés áhítat

(vasárnaponként 5 órakor)

Márc. 13. A Vox Antiqua együttes énekel, vezényel Kiss Csaba.

Márc. 20. Kerekes Sándor orgonál.

Márc. 27. A Vox Antiqua együttes énekel, vezényel Kiss Csaba.

Ápr. 3. Jakab Enikő orgonál.

Ápr. 10. Szabó Katalin orgonál.

Információ

Gyülekezeti honlapunk címe, melyen a Szivárvány is megtalálható:

www.refnagyverdo.hu

Kórházlekérlek:

Kenézy Kórház – 511-777/1943

Klinika – 411-600/4978 (üzenetrögzítő)

A városi református **Méliusz Rádió** a 88 MHz-en az URH sávban fogható

1% + 1%

Az **egyik 1%** átutalásához *Református Egyházunk* technikai száma: **0066.**

A **másik 1%** átutalásához „*Alapítvány a Debrecen-Nagygyerdei Egyházközségért és Ifjúságáért*” adószáma: **18545269-1-09.**